

Gemeenteraad Nieuwkoop

datum 7 juli 2026
uw brief/kenmerk
zaaknummer 691795
behandeld door [REDACTED]
betreft Raadsbrief herziening provinciaal omgevingsbeleid
bijlage(n)

Beste raadsleden,

Op 3 en 10 juni nam Provinciale Staten (PS) van Zuid-Holland een reeks besluiten over de Herziening van het Provinciale Omgevingsbeleid. Tijdens de raadsvergadering van 11 juni heeft het college toegezegd de consequenties van deze besluiten voor de gemeente Nieuwkoop voor u in beeld te brengen. De analyse van het totaalpakket aan beleidswijzigingen, amendementen en moties voor alle thema's waarop Nieuwkoop haar zienswijze heeft gericht, ronden wij in de tweede helft van dit jaar af. Wel deelt het college alvast haar interpretatie op een voor Nieuwkoop belangrijk amendement en relevante moties met de raad. Deze hebben betrekking op het ruimtelijk mogelijk maken van grootschalige opwek van wind- en zonne-energie en straatje erbij. Met name over de opwek van windenergie zijn er maatschappelijk veel zorgen. Richting de Provincie houden wij vast aan de door ons ingezette koers. Wij zien geen mogelijkheden voor windenergie.

1. Zoekgebieden windenergie

Vastgesteld beleid provincie

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie zijn - via een amendement - de voorgestelde zoekgebieden windenergie op de bijbehorende kaart verwijderd. Dit betekent dat er op dit moment geen gebieden zijn met de status *Zoekgebied windenergie*. De eerder aangemerkte zoekgebieden vallen op dit moment dus niet onder het strikte beschermingsregime van de provincie.

Het verwijderen van de zoekgebieden uit de Omgevingsvisie betekent echter niet dat locaties voor windenergie in deze gebieden onmogelijk zijn geworden. In motie M-2030 verzoekt Provinciale Staten het college van Gedeputeerde Staten (GS) te onderzoeken welke onderzoeklocaties het meest geschikt zijn voor de realisatie van windturbines. Met onderzoeklocaties bedoelt PS de twaalf zoekgebieden windenergie (de OER-locaties), zoals GS had voorgesteld onder te brengen in de nieuwe Omgevingsvisie. PS vraagt aan GS om in het onderzoek de potentie voor lokaal draagvlak mee te nemen, zowel bij bewoners als

De wettelijke publicaties vindt u op overheid.nl. Abonneer u via www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt.

Gemeente Nieuwkoop

Telefoon:

14 0172 (geen netnummer nodig)

Bezoekadres:

Postadres:

Klant Contact Centrum, Teylersplein 1

Postbus 1

info@nieuwkoop.nl

2441 LE Nieuwveen

2460 AA Ter Aar

www.nieuwkoop.nl

Volg de gemeente op Facebook: <https://facebook.com/GemeenteNieuwkoop> of X: <https://x.com/gemnieuwkoop>

ondernemers. PS geeft GS de opdracht om hierbij nauw samen te werken met de gemeenten om draagvlak te creëren.

Wat dat voor gemeente Nieuwkoop betekent

Ons college gaf eerder in haar zienswijze aan dat het zoekgebied in de polder Nieuwkoop ongeschikt is voor het plaatsen van windturbines. Ook heeft zij serieuze twijfels geuit bij de voorgenomen zoekgebieden in haar buurgemeente Kaag en Braassem. Uit de vele ingediende zienswijzen blijkt dat er zeer weinig lokaal draagvlak is voor deze ontwikkelingen. Ons college gaat het gesprek met Gedeputeerde Staten uiteraard niet uit de weg. Wij stellen ons echter wel zeer terughoudend op, aangezien uit onze eigen onderzoeken al blijkt dat er weinig tot geen mogelijkheden zijn. Ons college staat daarmee op het standpunt dat de initiatiefnemer (in dit geval de provincie) zelf haar omgevingsparticipatie met inwoners en lokale ondernemers moet doorlopen. Dezelfde omgevingsparticipatie doorliep onze gemeente namelijk al eerder om te komen tot de RES 1.0 Holland Rijnland. We zijn hard op weg om ons aandeel van de Holland Rijnland RES-opgave in 2030 via zonne-energie te halen. De door de raad vastgestelde zienswijze, over de herziening van het provinciale omgevingsbeleid, is voor het college leidend in eventuele bestuurlijke gesprekken tussen de provincie en de gemeente.

2. Realisatie zonneparken

Vastgesteld beleid provincie

Bij de vaststelling van de Omgevingsverordening zijn een tweetal moties aangenomen die invloed hebben op de ontwikkeling van zonneparken rondom het bedrijventerrein De Olm. Een deel van deze gebieden, gelegen in door de raad aangewezen zoekgebied, valt namelijk nu in een kansrijk weidevogelgebied. Na het indienen van zienswijzen is de status van dit weidevogelgebied aangepast. Dat bleek uit de op 19 maart door Gedeputeerde Staten vrijgegeven versie van het omgevingsbeleid. Door deze aanpassing komt de ontwikkeling van een aanzienlijk deel van de beoogde zonnenvelden in de verdrukking.

Werkbezoek Statenleden aan Nieuwkoop

Op initiatief van de Gebiedscoöperatie Nieuwkoop is een delegatie Statenleden in Nieuwkoop geweest om de situatie ter plekke te bekijken. Tijdens dat bezoek informeerde de gebiedscoöperatie samen met de ontwikkelaars de Statenleden over de plannen. Op deze bijeenkomst was onze gemeente ambtelijk aanwezig om te vertellen over de totstandkoming van het Beleidskader Zonne-energie en het uitgevoerde participatieproces. Ook zijn de Statenleden gewezen op het feit dat:

- Op bepaalde plekken weinig tot geen weidevogels zijn.
- Zonneparken natuurinclusief worden ingericht.
- De baten van de zonneparken zoveel mogelijk lokaal terecht komen en dat dit streven (50% lokaal eigendom) in een Green Deal tussen alle partijen is overeengekomen.

Door ondertekening van de Green Deal hebben een viertal ontwikkelaars en de Gebiedscoöperatie Nieuwkoop uitgesproken dat zij de ruimtelijke en maatschappelijke voorwaarden uit het Beleidskader Zonne-energie respecteren en borgen.

Aangenomen moties

Het werkbezoek van de Statenleden leidde tot motie M-2041, "Toch kansen voor energie-initiatief Nieuwkoop." In deze motie draagt PS het college van GS op:

1. "In gesprek te gaan met de initiatiefnemers om tot een passende oplossing te komen in deze hele specifieke situatie zodat het zonnepark wel doorgang kan vinden, zonder dat dit een precedent schept voor andere projecten in kansrijk weidevogelgebied.
2. Daarbij als voorwaarde te hanteren dat het zonnepark natuurinclusief en biodivers wordt ingericht en daaraan waar nodig medewerking te verlenen."

De motie M-2035, "Extra investering in de kwaliteit van weidevogelgebieden", geeft invulling aan de gesprekken tussen de ontwikkelaars, Gebiedscoöperatie Nieuwkoop en de Provincie. Via de motie verzoekt PS het college van GS om een plan van aanpak op te stellen voor gerichte kwalitatieve investeringen in weidevogelgebieden. Zij spreekt ook het voornemen uit om bij de behandeling van de Kadernota € 25 miljoen beschikbaar te stellen voor de versterking van het weidevogelbeleid. Zij stelt dat "een duurzaam herstel van weidevogels niet alleen afhankelijk is van voldoende areaal, maar ook van de ecologische kwaliteit van de aangewezen weidevogelgebieden." Dit sluit aan op een eerdere brief van ons college aan GS (zaaknummer 391678). Daarin stelden wij voor om weidevogelgebied in beschermingscategorie 2, dat verloren zou gaan bij de ontwikkeling van een zonneveld (in zoekgebied 1 bij De Olm), kwalitatief te compenseren. Dat houdt in dat we ervoor zorgen dat een gebied zo wordt ingericht en beheerd, dat weidevogels daar willen nestelen en foerageren en dat predatoren zoveel mogelijk worden geweerd.

Vervolgproces

De aangenomen moties in PS hebben ertoe geleid dat de ontwikkelaars de fasering van hun projecten hebben aangepast:

- Voor de beoogde zonneparken die in kansrijk weidevogelgebied liggen, gaan de ontwikkelaars met de provincie kijken naar passende maatregelen. Dit vraagt meer tijd dan de ontwikkeling van zonneparken buiten de weidevogelgebieden.
- Voor de beoogde zonneparken **buiten** kansrijk weidevogelgebied willen de ontwikkelaars al in juli de omgevingsvergunningen aanvragen. Dit heeft te maken met het tijdig indienen van aanvragen voor SDE++ subsidie.

De ontwikkelaars lieten ons recentelijk weten dat zij verwachten binnen de voorwaarden en criteria van het Beleidskader Zonne-energie te blijven. Wel zal de gemeente extra kritisch kijken hoe natuurinclusief en biodivers de plannen in werkelijkheid zijn. Dit met het oog op de bovengenoemde aangenomen moties.

Omgevingsparticipatie

Gebiedscoöperatie Nieuwkoop en de ontwikkelaars doorlopen een participatietraject met de omgeving. Raadsleden zijn welkom de inloopbijeenkomsten te bezoeken.

Kanttekening over landschappelijke inpassing

Het is landschappelijk gewenst om zonneparken zoveel mogelijk te clusteren om zo versnippering te voorkomen. Gebiedscoöperatie en ontwikkelaars hebben hier veel inspanningen voor gepleegd. Een gewenste clustering is afhankelijk van de welwillendheid van grondeigenaren die in het gebied actief zijn. Medewerking van grondeigenaren aan een zonnepark-ontwikkeling is vrijwillig. De gemeente dwingt dat niet af. Het is daarmee aannemelijk dat clustering niet in alle gevallen lukt, zoals de huidige ontwerpen laten zien.

3. Straatje erbij en bouwen buiten bestaand stads- en dorpsgebied

Het nieuwe Omgevingsbeleid van de provincie zet in op binnenstedelijke groei en beschermt het buitengebied, specifiek het open landschap. Met de voorgestelde wijzigingen van de Omgevingsverordening wordt de uitbreidingsruimte voor wonen en werken op slot gezet door de huidige onbebouwde ruimte vrijwel volledig aan te merken als beschermingsgebied. Voor de leefbaarheid van de kernen is uitbreidingsruimte cruciaal voor de welvaart en het welzijn van de bewoners. Ruimte die deels gevonden zal moeten worden in het buitengebied. Wij zijn dan ook blij dat tijdens de Statenvergadering van 3 juni jl. amendement 1019 is aangenomen,

waarmee wordt voorkomen dat uitbreiding van het stedelijk gebied in Zuid-Holland met de voorgestelde wijzigingen van de verordening vrijwel onmogelijk wordt gemaakt.

Kortgezegd leidt het amendement tot twee positieve bewegingen:

- o Ontwikkelingen buiten bestaand stads- en dorpsgebied worden niet langer per definitie uitgesloten.
- o Eens per tien jaar mag een straatje erbij worden ontwikkeld, gerekend vanaf de inwerkingtreding van de Herziening 2025. Het is mogelijk om twee straatjes erbij te combineren tot 3 ha, waarbij vastgelegd dient te worden van welk dorp het 2e 'straatje' wordt gebruikt. In dat betreffende dorp komt dan minimaal 10 jaar geen 'straatje erbij'.

Met de vaststelling van de Herziening 2025 zijn de beschreven wijzigingen definitief onderdeel geworden van het provinciale beleid. Daarmee is meer ruimte ontstaan voor ontwikkelingen buiten bestaand stads- en dorpsgebied dan in het oorspronkelijke voorstel was voorzien. Tegelijkertijd blijft de compensatieverplichting voor ontwikkelingen in weidevogelgebieden bestaan.

4. Vervolg Herziening van het Provinciale Omgevingsbeleid

Zoals toegezegd in de raadsvergadering van 11 juni brengen wij de consequenties van de reeks besluiten over de Herziening van het Provinciaal Omgevingsbeleid voor onze gemeente voor u in beeld. Zodra de gevolgen van de aangenomen amendementen en moties duidelijk zijn, informeert het college u hierover. Dat is naar verwachting in de tweede helft van dit jaar. Dit betreft ook de moties op andere thema's zoals woningbouw (waaronder dubbel straatje erbij).

Het college vertrouwt erop u hiermee, voor dit moment, voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn
Burgemeester